

Vad är en sommarpremiering?

På en sommarpremiering har du möjlighet att få din häst bedömd av en erfaren och kunnig exteriördomare, en så kallad premieringsförrättare. Du kan också beroende på hästens ålder utföra ett bruksprov med din häst för att visa att den är välhanterad och har ett bra lynne. Ett bruksprov är ett rid- eller körprov beroende på vad du har för ras. Endast renrasiga hästar får visas på en sommarpremiering.

Hästen bedöms exteriört både på en utställning och på en sommarpremiering. Skillnaden mellan utställning och sommarpremiering är att på en sommarpremiering tas även hänsyn till härstamning och hästens avelsvärde. Resultat från utställning är ej avelsvärdegrundande.

Syftet med sommarpremieringar är att främja kvaliteten och utvecklingen av svensk hästavel.

På sommarpremieringen bedöms din häst exteriört mot en rasbeskrivning som finns att läsa i rasvisa bestämmelser för den aktuella rasen. Dessa hittar du i Sto- eller hingstreglementet och/eller på föreningens <http://www.nordsvensken.org/>.

Aktiviteter som kan utföras vid sommarpremiering är följande:

- Exteriörbedömning
- Enkelt bruksprov (körprov)
- Prov för körbarhetsintyg för fyra-åriga nordsvensk brukshäst
- Frivilligt körprov för nordsvensk brukshäst
- Sundhetskontroll av sedan tidigare godkänd hingst
- I vissa fall avelsvärdering
- Mätning, mankhöjd, skena, knäomfång

Hästens exteriör bedöms genom fem bedömningspunkter:

- Typ (hur rastypisk hästen är)
- Huvud, hals, bål och kors (hur korrekt hästens huvud, hals och bål är)
- Extremiteter samt rörelsernas korrekthet (hur korrekta ben hästen har samt hur korrekt den rör sig)
- Rörelsemekanik i skritt (gångartsbedömning)
- Rörelsemekanik i trav (gångartsbedömning)

Beroende på hästens ålder kan hästen tilldelas en kvalitetsklass och/eller en avelsvärdesklass. Ston beroende på ålder tilldelas en kvalitetsklass och en avelsvärdesklass. Föl, unghästar och valacker tilldelas en kvalitetsklass.

Kvalitetsklass tilldelas enligt följande uppnådda exteriörpoäng (maxpoäng är 50):

- Klass I - 38-50 poäng exteriört
- Klass II - 35-37 poäng exteriört

- Klass III - 30-34 poäng exteriört
- Treåriga ston som tilldelats 40 poäng eller mer tilldelas Diplom som är en särskilt fin utmärkelse.

Avelsvärdering/individprövning

FNH som också är avelsorganisation har delegerat till exteriördomaren att även avelsvärdera hästen på platsen för premieringen. Avelsvärdering innebär att hästen provas/bedöms som individ och därefter tilldelas en avelsvärdesklass beroende på vad den har uppnått för kriterier. Avelsvärdesklass är ett mått på hästens aktuella avelsvärde.

Avelsvärdering/avkommeprövning

När ett sto har fått tillräckligt många avkommor tas hänsyn till avkommornas kvalitet via bedömningsprotokoll. Beroende på vad avkommorna har för meriter i form av exteriörpoäng, tävlingsresultat etc. får stoet olika poäng för sina avkommor. Den totala sammanlagda summan av dessa poäng avgör sedan vilken avelsvärdesklass hon tilldelas. Du kanske har hört talas om t.ex. Elitston. Det är exempel på ston som har lämnat många bra och meriterade avkommor.

Alla hästar får användas i avel så länge de är friska. Det kan vara en hjälp för dig att få din häst bedömd på en sommarpremiering för att få veta din hästs styrkor och svagheter och om den är en lämplig individ att använda i aveln.

Hur det går till på plats

När du anländer till premieringsplatsen ska du innan du lastar ur din häst anmäla dig i sekretariatet och där underteckna hästagarförsäkringen. Genom att underteckna hästagarförsäkringen intygar du bland annat att hästen är väl hanterad och förberedd på sin uppgift samt att den under de tre senaste veckorna ej visat tecken som kan tyda på smittsam sjukdom eller har vistats i ett stall där smittsam sjukdom förekommit.

Det finns inga vaccinationskrav för att din häst ska få delta.

Föl ska visas i grimma, 1 åriga ston och valacker får visas i grimma, övriga hästar ska visas i ett väl anpassat träningsbett. Det är tillåtet för visaren att använda spö under visningen. Du kan ta hjälp av en s.k. piskförare som går/springer snett bakom hästen för att hjälpa dig driva hästen så att den bättre visar sina gångarter. Alla hingstar ska visas i för hästen väl tillpassat träningsbett, av person som är minst 16 år gammal. Visaren ska bära för ändamålet lämplig hjälm.

Visa hästen korrekt

1. Ställ dig framför hästen och ta tygeln i vardera handen. Tygeln ska fattas ca 20 cm under bettringarna och tygeländan ska vara uppsamlad.
2. Ställ upp hästen (ej för nära domaren) med sidan mitt för domaren så att denne kan se hästens samtliga fyra ben. Öppna sidan mot domaren, dvs. närmaste framfot något framför den andra och närmaste bakfot lite bakom den andra. Kroppstyngden ska vara jämt fördelad på alla fyra benen. Hästen ska varken stå "framför, under eller bakom" sig. Korrigering får

göras antingen framåt eller bakåt för att få hästen att ställa upp sig korrekt. Då domaren går framför hästen tar du ett steg åt sidan så att du inte skymmer hästens framparti.

3. Då domaren fortsätter till andra sidan återgår du till platsen framför hästen och ställer om hästen så att domaren får se hästen med den "öppna" sidan från detta håll.
4. Då domaren kommenderar skritt ska hästen föras fram i skritt med din högra hand, men med tygellängden i vänster hand. Föraren ska gå vid bogen på hästens vänstra sida. Skritten ska vara energisk. Låt hästen sänka huvudet och gå avslappnad i ett friskt tempo.
5. Avsaktning görs alltid före vändning och vändning sker alltid åt höger med visaren på vänster sida om hästen.
6. Då domaren kommenderar trav samlas tyglarna i höger hand. Tänk på att du måste kunna följa med din häst i trav och inte hindra den.
7. Träna hästen så att den kan gå på rakt spår samt göra halt och förbli stilla. Måste spö användas ska detta göras med försiktighet, eftersom hästen annars lätt går på två spår, ett med frambenen och ett med bakbenen. Det är tillåtet att ha egen piskförare.
8. När hästen visas på ring (alla hästar visas samtidigt) - håll avståndet till framförvarande häst så att du inte blir sparkad.
9. Uppvisarens klädsel ska vara ändamålsenlig och prydlig. Vanligt förekommande är ljusa byxor, mörk överdel och skor lämpliga att springa i.

Du bör använda hjälm med knäppt hakband!

Datum och platser

Om du vill visa din häst på en sommarpremiering hittar du en lista på Svenska Hästavelserförbundets (SH) hemsida där datum och platser framgår samt vilken arrangör som tillhandahåller sommarpremieringen se,

http://www.svehast.se/files/user/pdf/Sommarpremiering/Tider_o_platser_2016.pdf

För dig som hästägare har det ingen betydelse (avelsvärderingsmässigt) till vilken premiering du anmäler din häst.

I SH:s Regler och Anvisningar för Sommarpremieringar finns en lista över visningsberättigade raser. Hästar som tillhör en ras som nämns på den listan får visas på en sommarpremiering.

Det finns ytterligare fyra regionala administratörer som arrangerar sommarpremieringar i Sverige.

Regional administratör (arrangör)	Område
Hushållningssällskapet i Skaraborg	Västra Götaland
Hushållningssällskapet i Värmland	Värmland
Hushållningssällskapet Norrbotten-Västerbotten	Norrbotten & Västerbotten
Norra Älvsborgs Hästavelserörening	Västergötland & Dalsland

Stambokföring

Om du visar din häst på en sommarpremiering kommer du säkert att komma i kontakt med ordet stambokföring. En häst är grundstambokförd i och med att den vid registreringen och passutfärdandet tilldelats ett registreringsnummer.

För många raser finns det en riksstambok i vilken hästar kan föras in när de har uppnått de krav som ställs för inregistrering, så är det för nordsvenskarna. Ett krav är att hästen ska ha visats på en premiering och sedan ha avelsvärderats för att kunna riksstambokföras, stoet ska också haft levande föl eller ha föl vid sidan vid stambokförningstillfället.